VJEŠTINE ZA BUDUĆNOST I UKLJUČIVO DIGITALNO OBRAZOVANJE: PRIKAZ 21. MEĐUNARODNE KONFERENCIJE DisCo 2026

Klaudija Mandić
Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci
klaudija@gkvk.hr

BROJ BIBLIOGRAFSKE JEDINICE

577

U Pragu je 24. i 25. lipnja 2026. održana 21. međunarodna konferencija DisCo 2026 pod nazivom *Future-Ready Skills: Cultivating Digital Fluency and Opportunity for Youth, Women, and Displaced Communities*. Konferenciju su organizirali Centre for Higher Education Studies i University of West Bohemia in Pilsen, a održana je u prostorima Microsofta u Pragu. Ovogodišnje izdanje okupilo je sudionike iz 15 zemalja te obuhvatilo više od 35 izlaganja, postersku sekciju, panel-raspravu i praktične radionice. Među izlagačima bili su stručnjaci i istraživači iz Danske, Moldavije, Ukrajine, Litve, Albanije, Hrvatske, Sjeverne Makedonije, Poljske, Češke i Španjolske te drugih zemalja. Opći partner konferencije bila je Srednjoeuropska inicijativa (Central European Initiative – CEI).

Slika 1. Sudionici 21. međunarodne konferencije DisCo 2026 u Pragu (Izvor: arhiva organizatora konferencije)

Konferencije DisCo nastavljaju tradiciju nacionalnih konferencija o obrazovanju na daljinu koje su se održavale od 1999. do 2008. godine. Od 2010. konferencija nosi naziv

DisCo, a od 2012. održava se u Pragu i ima međunarodni karakter. Njezina interdisciplinarna koncepcija povezuje stručnjake iz područja obrazovanja, informacijskih i komunikacijskih znanosti, razvoja digitalnih tehnologija te oblikovanja obrazovnih politika. U središtu ovogodišnjega programa bila je digitalna fluentnost, shvaćena kao sposobnost sigurnoga, kritičkoga i svrhovitoga korištenja digitalnim tehnologijama u različitim životnim, obrazovnim i profesionalnim okolnostima.

Program prvoga dana otvoren je pozvanim predavanjem Manuele Milani sa Sveučilišta u Brescii pod naslovom *Designing for Whom? Motivational Diversity, Needs Analysis, and Training the Trainers First*. Milani je upozorila na to da se programi razvoja digitalnih kompetencija često oblikuju prema potrebama zamišljenoga prosječnog korisnika, bez dovoljno razumijevanja stvarnih okolnosti, potreba i motivacije različitih skupina polaznika. Istaknula je da motivaciju treba promatrati kao važnu sastavnicu oblikovanja obrazovnih programa, kao i da edukatore treba osposobiti za kvalitetnu analizu potreba korisnika.

Cristina Obae iz organizacije New Education Horizons u pozvanom je predavanju *From Classrooms to Learning Environments: Designing Multimodal Ecosystems for Future-Ready Education* razmatrala prijelaz od tradicionalne učionice prema složenim okruženjima za učenje koja povezuju fizičke prostore, digitalne platforme, hibridne oblike rada te sadržaje podržane umjetnom inteligencijom. Naglasila je da tehnologija sama po sebi ne mijenja obrazovanje, nego promjena ovisi o načinu na koji se oblikuju okruženja za učenje. Dobro osmišljena okruženja mogu pridonijeti dostupnosti obrazovanja, suradnji i razvoju digitalnih kompetencija, dok neodgovarajuća rješenja mogu dodatno produbiti postojeće nejednakosti.

Treće pozvano predavanje, *Who Shapes the Future of Education? Democratic Value in the Age of AI*, održao je Michael Doherty s Ignatianum University u Krakovu. Govorio je o mogućnostima i izazovima primjene umjetne inteligencije u obrazovanju, jednakosti pristupa, transparentnosti obrazovnih politika i tehnoloških rješenja te ograničenjima alata za prepoznavanje sadržaja nastalih uz pomoć umjetne inteligencije. Umjesto pojednostavljenoga pitanja je li umjetna inteligencija dobra ili loša za obrazovanje, pažnju je usmjerio na to čijim interesima ona služi, čiji se glasovi uzimaju u obzir i kakvu se obrazovnu budućnost želi oblikovati.

O tim se pitanjima raspravljalo i tijekom panel-rasprave *AI for All? Cultivating Digital Fluency Across Generations, Genders, and Borders*. Istaknuta je potreba za uključivim pristupom digitalnom obrazovanju, razvojem kritičkoga mišljenja i otpornosti na rizike digitalnoga okruženja te stvaranjem prilika za cjeloživotno učenje. Program konferencije obuhvatio je i teme digitalnoga građanstva, medijske pismenosti starijih osoba, upotrebe umjetne inteligencije u visokom obrazovanju, društvene kohezije u digitalnom okruženju te digitalnog uključivanja žena i raseljenih osoba. Praktične radionice bile su posvećene izradi interaktivnih sadržaja proširene stvarnosti i mogućnostima uporabe interaktivnih virtualnih prikaza stvarnih sustava u visokom i strukovnom obrazovanju.

Autorica ovoga prikaza sudjelovala je na konferenciji s izlaganjem *Connecting the Dots: The Role of Mobile Libraries in Reducing Rural, Social and Digital Exclusion*. U izlaganju su predstavljeni rezultati istraživanja provedenoga u ruralnim naseljima Vukovarsko-srijemske županije, pri čemu su uspoređena iskustva i stavovi stanovnika naselja s dostupnom bibliobusnom uslugom i stanovnika naselja bez bibliobusa i stacionarne knjižnice. Razmotrena je uloga pokretnih knjižnica u osiguravanju dostupnosti knjižnične građe, informacija i kulturnih sadržaja te u ublažavanju prostornih i institucionalnih prepreka s kojima se suočavaju stanovnici ruralnih područja.

Slika 2. Izlaganje *Connecting the Dots: The Role of Mobile Libraries in Reducing Rural, Social and Digital Exclusion* na konferenciji DisCo 2026 (Izvor: arhiva autorice)

Premda DisCo nije isključivo knjižničarska konferencija, njezine su teme povezane sa suvremenim djelovanjem knjižnica. Razvoj informacijske, medijske i digitalne pismenosti, odgovorna upotrebs umjetne inteligencije, cjeloživotno učenje te oblikovanje usluga prema potrebama različitih skupina korisnika područja su u kojima knjižnice imaju važnu obrazovnu i društvenu ulogu. Konferencija je omogućila sagledavanje knjižničnih usluga u širem interdisciplinarnom kontekstu te njihovo povezivanje s aktualnim raspravama o dostupnosti obrazovanja, digitalnim nejednakostima i društvenoj uključenosti.

Program je pokazao da razvoj digitalnih vještina ne treba svesti na ovladavanje pojedinim alatima. Jednako su važni razumijevanje potreba korisnika, kritičko vrednovanje tehnologije, dostupnost obrazovnih sadržaja i aktivno sudjelovanje zajednice u oblikovanju digitalne budućnosti. U tom kontekstu knjižnice, uključujući pokretne knjižnice, mogu pridonijeti povezivanju tehnologije, obrazovanja i uključivosti u skladu s potrebama zajednica kojima služe.

Sudjelovanje autorice na konferenciji ostvareno je uz financijsku potporu Srednjoeuropske inicijative (CEI).